Lietas Nr. C33362012
Lietas arhīva Nr. C-1375-13

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2013.gada 12.septembrī

Rīgas rajona tiesa

šādā sastāvā: tiesnese I.Strautiņa

ar sekretārēm /sekretārs/, /pers. A/

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu akciju sabiedrības „Parex banka" prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

Konstatēja:

2012.gada 19.martā akciju sabiedrība „Parex banka" (turpmāk tekstā - prasītājs) iesniedzis tiesā prasību par parāda piedziņu pret /pers. B/ (turpmāk tekstā - atbildētāja).

Prasībā norādīts, ka 2007.gada 17.jūlijā starp atbildētāju un prasītāju tika noslēgts Kredīta līgums Nr.5.4.-07/11478, saskaņā ar kuru atbildētājai tika izsniegts aizdevums EUR 120000,00 apmērā ar atmaksas termiņu līdz 2012.gada 16.jūlijam, nosakot pienākumu maksāt procentus par kredīta lietošanu EUR 6 mēnešu LIBOR un 3% no izmantojamās kredīta summas par tās faktisko izmantošanas laiku.

Norādīts, ka 2007.gada 17.jūlijā starp pusēm tika noslēgts Ieķīlājuma līgums Nr.5.4.-07/11478-IE1, saskaņā ar kuru tika ieķīlāts par labu prasītājam atbildētājai piederošs nekustamais īpašums /adrese/.

Atbildētāja nav veikusi maksājumus, līdz ar to 2012.gada 27.janvārī atbildētājai tika nosūtīts paziņojums par uzņemto saistību neizpildi un gadījumā, ja parāda saistības netiks izpildītas, kredīta līgums tiks uzskatīts par izbeigtu ar 2012.gada 7.februāri.

Tā kā atbildētāja nepildīja saistības, prasītājs atkāpās no līguma ar 2012.gada 7.februāri.

Norādīts, ka uz prasības pieteikuma sastādīšanas brīdi parāda pamatsumma ir Ls 68043,37, kas sastāv no neatmaksātā aizdevuma Ls 61495,35, nesamaksātajiem procentiem par kredīta lietošanu līdz 2012.gada 7.februārim Ls 6548,02, līgumsoda Ls 60676,58 un nokavējuma procentiem no 2012.gada 8.februāra līdz 2012.gada 16.martam Ls 19392,36.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un vadoties no Civillikuma 1587., 1589., 1651., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1764., 1943., 1946.pantiem, Civilprocesa likuma 1., 24., 28., 34., 39., 41., 74., 127., 128., 129.pantiem, lūdz tiesu piedzīt no atbildētājas pamatparādu Ls 68043,37; līgumsodu Ls 60676,58, nokavējuma procentus Ls 19392,36, kopā Ls 148112,31. Kā arī lūdz piedzīt valsts nodevu Ls 1434,34 un visus tiesas izdevumus. Lūdz noteikt prasītājam tiesības saņemt no parādnieka likumiskos procentus pēc likmes 6% gadā no piedzītās pamatparāda summas līdz sprieduma izpildes (izsoles) dienai.

2013.gada 27.jūnijā tiesā saņemti prasības pieteikuma grozījumi, kuros tiek lūgt piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam neatmaksāto kredīta summu Ls 61495,35, nesamaksātos procentus par kredīta lietošanu Ls 6548,02 par laika periodu no 2009.gada 20.augusta līdz 2012.gada 7.februārim, līgumsodu Ls 60676,58 par laika periodu no 2009.gada 20.septembra līdz 2012.gada 7.februārim, likumiskos procentus Ls 5115,07 no 2012.gada 8.februāra līdz 2013.gada 27.jūnijam, kopā Ls 133835,02 un tiesāšanas izdevumus. Noteikt prasītājam tiesības saņemt no parādnieka likumiskos procentus pēc likmes 6% gadā no piedzītās pamatparāda summas līdz sprieduma izpildes (izsoles) dienai.

Papildus prasītājs norāda, ka groza savu prasību daļā par nokavējuma procentu piedziņu un atsakās no prasības daļā par nokavējuma procentu Ls 19392,36 apmērā piedziņu.

Atbildētāja rakstveida paskaidrojumus tiesai nav sniegusi.

Prasītāja pārstāve /pers. C/ tiesas sēdē prasību uzturēja uz prasības pieteikuma grozījumiem. Papildus norādīja, ka aizdevums tika ņemts saimnieciskām darbībām, līdz ar to atbildētāja nav uzskatāma par patērētāju Patērētāju tiesību aizsardzība likuma izpratnē.

Uz tiesas sēdi atbildētāja nebija ieradusies. Pārbaudot lietas materiālus, tiesa konstatē, ka atbildētājai par tiesas sēdi paziņots likumā noteiktā kārtībā nosūtot pavēsti uz atbildētājas deklarēto dzīves vietu. Atbildētāja nav paziņojusi par saviem neierašanās iemesliem, kā arī nav lūgusi lietas izskatīšanu atlikt.

Pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 97.panta pirmo daļu tiesa novērtēpierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota ar tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem.

Lietā nepastāv strīds par faktu, ka 2007.gada 17.jūlijā starp AS „Parex banka" un atbildētāju noslēgts Kredīta līgums Nr.5.4.-07/11478, kas apliecina, ka starp pusēm pastāv līgumiskās attiecības. Atbilstoši kredīta līguma 1.2.punktam puses nolīgušas, ka kredīta valūta un summa ir EUR 120000,00, kredīta līguma 1.3.punktā norādīts kredīta izmantošanas mērķis: labiekārtošana un celtniecības darbu pabeigšana nekustamajā īpašumā /adrese 2/, kā arī nekustamā īpašuma /adrese/ attīstība (lietas 10.-16.lapa).

Saskaņā ar Rīgas rajona zemesgrāmatu nodaļas Carnikavas novada zemesgrāmatas nodalījuma Nr./numurs A/ izdruku, nekustamais īpašums /adrese/ sastāv no zemes gabala un piecām ēkām, platība 0,6177 ha (lietas 22.-24..lapa).

Civillikuma1587.pants noteic, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu, ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Prasītājs, atbilstoši kredīta līguma 6.1.punkta nosacījumiem, kas paredz prasītāja tiesības atbildētājas maksājumu kavējumu gadījumā vairāk par 20 dienām, vienpusēji atkāpties no līguma, nosūtījis atbildētājai brīdinājumu un vienlaikus norādīja, ja saistības netiks izpildītas, prasītājs izmantos līgumā paredzēto tiesību un vienpusēji atkāpsies no līguma ar 2012.gada 7.februāri (lietas 25.lapa).

Civillikuma 1589.pants noteic, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Tādējādi tiesa konstatē, ka prasītājs, atbilstoši Civillikuma 1589.pantam un līguma noteikumiem, ir izmantojis tiesības vienpusēji atkāpties no līguma. Līdz ar to līgums kopumā tiek lauzts pirms termiņa, un līguma darbība un tajā ietverto punktu spēkā esamība ar atkāpšanās brīdi tiek izbeigta.

Tiesa atzīst par pierādītu saistību neizpildi no atbildētājas puses. Atbildētāja saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu nav tiesā iesniegusi pierādījumus, ka būtu veikta visa aizdevuma atmaksa pilnā apmērā.

Tādējādi atbilstoši Civillikuma 1943.panta un 1946.panta nosacījumiem, tiesa atzīst, ka atbildētājas pienākums ir atdot prasītājam saskaņā ar 2007.gada 17.jūlija kredīta līgumu aizdevuma pamatsummu Ls 61495,35 apmērā atbilstoši līguma nosacījumiem.

Prasītājs lūdz piedzīt līgumsodu Ls 60676,58 apmērā par laika periodu no 2009.gada 20.septembra līdz 2012.gada 7.februārim.

Civillikuma 1716.pants nosaka, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu, līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, kā arī tiesību saņemt līgumisko procentus.

Līguma 6.2.punkts noteic, gadījumā, ja parādnieks kavē jebkura līgumā noteikta maksājuma samaksas termiņu, klients apņemas samaksāt bankai līgumsodu 0,25% apmērā no termiņā nesamaksātās naudas summas par katru nokavējuma dienu.

Tiesa pievienojas judikatūrā paustajām atziņām, kas ietvertas Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2013.gada 30.janvāra spriedumā lietā Nr.SKC-644/2013, kur noteikts, ja tiek izmantotas pielīgtās tiesības lauzt līgumu pirms termiņa, līgumam izbeidzoties pirms termiņa, zūd arī līgumiskais pamats pielīgto procentu un līgumsoda aprēķināšanai un piedziņai atbilstoši līguma nosacījumiem, jo nav nekāda tiesiska pamata to piemērošanai pēc līguma izbeigšanās. Tāpat spriedumā ietverta judikatūras atziņa, ka līgumiskie procenti un līgumsods gadījumos, kad līdzējs tiesīgi atkāpjas no līguma, ir atlīdzināmi līdz brīdim, kad līgums beidz pastāvēt.

Tādējādi tiesa atzīst, ka prasītājs līgumsodu, kas pamatojas uz kredīta līguma 6.2.punktu, lūdz piedzīt līdz brīdim, kad prasītājs atkāpies no līguma- 2012.gada 7.februārim Ls 60676,58 apmērā.

Līdz ar ko tiesa atzīst, ka no atbildētājas piedzenams līgumsods prasītāja norādītājā Ls 60676,58 apmērā.

Prasītājs lūdz piedzīt kredīta procentus Ls 6548,02 apmērā, kas aprēķinātas līdz 2012.gada 7.februārim, kad prasītājs atkāpies no līguma.

Civillikuma 1753.pantā ir noteikts, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti (Civillikuma 1946.pants).

Līguma 1.4.1.punkts noteic pienākumu maksāt procentus par kredīta lietošanu EUR 6 mēnešu LIBOR un 3% no izmantojamās kredīta summas par tās faktisko izmantošanas laiku.

Pamatojoties uz minēto prasītājs aprēķinājis, ka procenti par laika periodu no 2009.gada 20.augusta līdz 2012.gada 7.februārim ir Ls 6548,02.

Prasītājs lūdz piedzīt likumiskos procentus Ls 5115,07 par laika periodu no 2012. gada 8.februāra līdz 2013.gada 27.jūnijam.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Savukārt Civillikuma 1759.panta 1.punkts noteic, ka procenti jāmaksā arī bez noteiktas norunas uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu (nokavējuma procentus), kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs. Civillikuma 1765.pants paredz, ka, ja darījumā nav noteikts procentu apmērs, tad tas nolikts pa seši no simta gadā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 195.pantam, prasītājam arī nosakāmas tiesības no atbildētājas par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% gadā no aizdevuma pamatsummas.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa nosaka, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Tādējādi no atbildētājas piedzenama prasītāja samaksātā valsts nodeva Ls 1391,51 (lietas 8.lapa), ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 3,30 (lietas 9.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu no atbildētājas valsts labā piedzenami nenomaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 7,29 (lietas 2.lapa).

Civilprocesa likuma 204.^{1} pants noteic, ka,taisot spriedumu par naudas summas un tiesas izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 41., 97., 189.-194., 195., 204.^{1}, 223.panta 4.punktu, tiesa

nosprieda:

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, AS „Reverta", reģ.Nr./reģistrācijas numurs/, labā neatmaksāto aizdevumu pamatsummu Ls 61495,35, līgumsodu Ls 60676,58, procentus par kredīta lietošanu par laika periodu no 2009.gada 20.augusta līdz 2012.gada 7.februārim Ls 6548,02, likumiskos procentus par laika periodu no 2012.gada 8.februāra līdz 2013.gada 27.jūnijam Ls 5115,07, valsts nodevu Ls 1391,51, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 3,30, kopā Ls 135229,83 (simts trīsdesmit pieci tūkstoši divi simti divdesmit deviņi lati, 83 santīmi).

Atzīt AS „Reverta", reģ.Nr./reģistrācijas numurs/, tiesības līdz sprieduma izpildes dienai (izsoles dienai) saņemt likumiskos 6% gadā no parāda pamatsummas.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 7,29 (septiņi lati, 29 santīmi).

Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu valsts labā, samaksu veikt saņēmējam Tiesu administrācija, NMR 90001672316, saņēmēja iestādeValsts kase, BIC kods: TRELLV22, kontā Nr.LV51TREL2190458019000, iemaksas mērķis: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, lietā Nr.C33362012, un maksājumu apliecinošu dokumentu norādītajā termiņā iesniegt Rīgas rajona tiesā.

Sprieduma labprātīgai izpildei noteikt 10 dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Izbeigt tiesvedību prasības daļā par nokavējuma procentu Ls 19392,36 apmērā piedziņu.

Prasītājs spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas 2013.gada 26.septembra, sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Atbildētājs 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīgs iesniegt tiesai, kura taisījusi aizmugurisku spriedumu, pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnese /paraksts/ I.Strautiņa

NORAKSTS PAREIZS

Rīgā, 2013.gada 26.septembris

Rīgas rajona tiesas tiesnese I.Strautiņa